

Gesignaleerd

Overzicht van bijzondere meldingen, clusters en epidemieën van infectieziekten in binnen- en buitenland tot en met 16 november 2012

Binnenlandse signalen

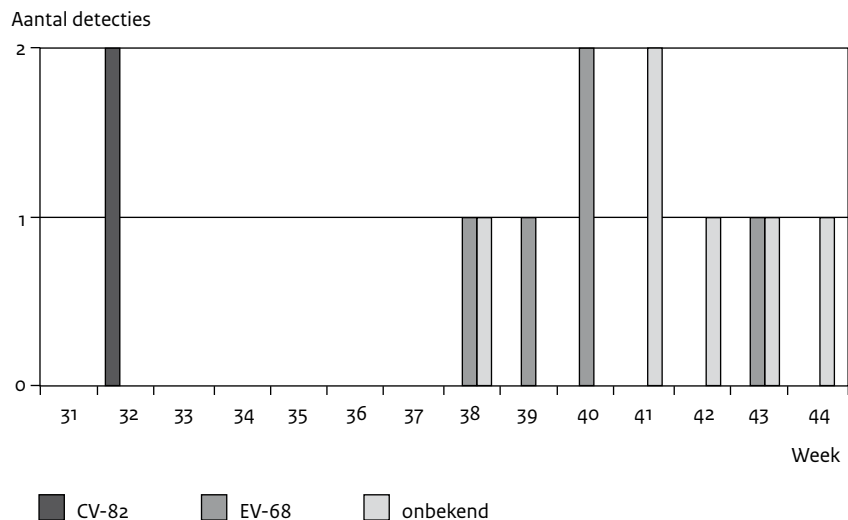
Toename van leptospirose

Er zijn in 2012 meer patiënten met leptospirose gemeld dan voorgaande jaren. Tot en met 23 oktober zijn 40 meldingen gedaan. In de periode 2008-2011 waren er gemiddeld 30 meldingen per jaar. In 2012 hebben 15 patiënten leptospirose vermoedelijk opgelopen in Nederland en 21 in het buitenland. Van 4 personen is het land van besmetting nog onbekend. Het aantal patiënten dat in Nederland is besmet is ook hoger dan in voorgaande jaren. Van deze groep zijn 2 patiënten mogelijk besmet door dezelfde bron, namelijk tijdens een wedstrijd slootspelingen.

(Bron: RIVM)

Toename van respiratoire enterovirus 68-infecties

In de periode 2008-2010 was er wereldwijd een piek in het aantal enterovirus 68-infecties. Het enterovirus 68 behoort tot de groep D-enterovirussen en veroorzaakt milde tot ernstig verloopende respiratoire infecties bij kinderen en ouderen. In Nederland was er een piek in 2010, met uiteindelijk 24 patiënten. De piek werd zowel gezien in de gegevens van de huisartsenpeilstations-surveillance voor influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) en andere acute respiratoire infecties (ARI) als in de gegevens van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) over opgenomen patiënten met ernstige respiratoire klachten. In 2011 werden in Nederland geen enterovirus 68-infecties opgemerkt. In 2012 zijn in de periode week 38-44 5 patiënten met enterovirus 68 gevonden in de huisartsenpeilstationsur-

Figuur 1 patiënten met enterovirus 68 in de huisartsenpeilstations-surveillance voor IAZ en ARI in de weken 38-44 CV-82 - coxsackievirus B2; EV-68 - enterovirus 68

veillance voor IAZ en ARI. (Figuur 1) Een aantal gevonden enterovirussen moet nog getypeerd worden. Vooral in deze periode van het jaar komen enterovirus 68-infecties voor. In de enterovirus-surveillance is recent ook een enterovirus 68 gevonden in een respiratoir monster. Bij respiratoire klachten is het geen algemeen gebruik om enterovirus in de differentiaal diagnose op te nemen. Bovendien wordt in rhinovirus PCR's enterovirus 68 frequent als rhinovirus gedetecteerd. Vanwege het mogelijk ernstige beloop van een enterovirus 68-infectie moeten zowel de behandelaar als het laboratorium nu weer bedacht zijn op een enterovirusinfectie bij respiratoire klachten. (Bronnen: RIVM, J.Clin.Virol, Virology)

Sarcocystose na een reis door Maleisië

Op ProMed werd melding gemaakt van 2 Nederlandse vrouwen (Den Haag en Leiden) met acute spiersarcocystose, een

parasitaire infectie. Zij hadden een gezamenlijke rondreis in Maleisië gemaakt. Beide hadden aanhoudende klachten van koorts, spierpijn, hoofdpijn en malaise, in combinatie met eosinofilie. Bij één van de 2 vrouwen werden spierbiopten afgenomen. Pathologisch onderzoek liet structuren zien die microscopisch passen bij Sarcocystose. De patiënten hebben de infectie zeer waarschijnlijk opgelopen op het Maleisische eiland Tioman. In augustus werd op ProMed melding gemaakt van 5 Franse patiënten die op Tioman waren geweest. Vorig jaar was er ook een uitbraak van Sarcocystose onder reizigers naar Tioman. Toen ging het om 35 reizigers uit 5 verschillende landen. Voor zover bekend zijn er ongeveer 130 verschillende Sarcocystis-species. De mens kan zowel eindgastheer, als tussengastheer zijn voor deze intracellulaire protozoaire infectieziekte, die vooral bij varkens en koeien wereldwijd frequent wordt gevonden en ook ziekte veroorzaakt. De mens kan intestinale sarcocystose oplopen na het eten van rauw vlees van rund of varken, maar dit gaat zelden gepaard met klachten.

Behalve mensen kunnen onder andere ook katten, honden en (mensapen eindgastheer zijn. Voor de rol van tussengastheer is opname van het sporocystenstadium noodzakelijk. Dit kan leiden tot spiersarcocystose met klachten die sterk lijken op trichinellose. Infecties worden praktisch nooit met een spierbiopsie bevestigd. In 2011 en 2012 werden respectievelijk 35 en 37 mensen gemeld bij Geosentinel, EuroTravNet en TropNet. (Bronnen: ProMed, LUMC)

Buitenlandse signalen

Polio wereldwijd

In 2012 werden tot 6 november 181 gevallen met poliomyelitis gerapporteerd door de WHO. Vorig jaar waren het 505 patiënten in dezelfde periode. Van deze 181 patiënten werden er 176 gemeld in de laatste polio-endemische landen, Nigeria (101 gevallen), Pakistan (48 gevallen) en Afghanistan (27 gevallen). Het aantal gerapporteerde gevallen is nog nooit zo laag geweest. India is al bijna 2 jaar poliovrij; een enorme prestatie dankzij veel vaccinatiecampagnes met trivalent of bivalent oraal poliovaccin (6 maal per jaar onder bijna 200 miljoen kinderen onder de 5 jaar). In Nigeria stijgt het aantal poliopatiënten weer. De kans dat het poliovirus van daar naar omringende landen wordt overgebracht is groot en vraagt om grote alertheid omdat Nigeria nu het enige land in Afrika is waar het wildpoliovirus nog circuleert. In 2012 is alleen in Tsjaad vanuit Nigeria wildtype-poliovirus overgebracht op 5 mensen. De laatste melding daar was in juni 2012. (Bron: WHO)

Uitbraken van hepatitis E in vluchtelingenkampen in Zuid-Soedan

De vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties (UNHCR) meldt uitbraken van hepatitis E in vluchtelingenkampen in Zuid-Soedan. Het gaat om kampen in de gebieden Upper Nile en Unity, waar in totaal 175.000 vluchtelingen worden opgevangen door de UNHCR. In totaal zijn 1050 patiënten gerapporteerd waarvan er 26 overleden zijn. De UNHCR kampt met financiële tekorten om de vluchtelingenkampen van basale behoeften te voorzien, zoals schoon drinkwater, latrines en zeep. (Bron: UNHCR)

Nieuwe coronavirus aangetoond bij meerdere patiënten in het Midden-Oosten

Retrospectief zijn er tussen april en begin december 2012 in totaal 9 patiënten gediagnosticeerd met het voorheen onbekend coronavirus HCoV-EMC/2012. Vijf van hen zijn overleden. Een paar patiënten behoren tot een familiecluster. Het is voornamelijk niet duidelijk of er in dit gezin sprake is geweest van mens-op-mens-transmissie, of blootstelling aan dezelfde, onbekende bron. Enkele andere patiënten hebben vlak voor ziekte contact gehad met dieren. Het coronavirus valt fylogenetisch tussen coronavirussen die eerder bij vleermuizen zijn aangetroffen. Echter, het is nog onduidelijk hoe de 9 patiënten besmet zijn geraakt. (Bronnen: WHO, ECDC)

Een vos en een hond met rabiës in Griekenland

De Wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE) meldt dat in oktober een rabiëspositieve vos is aangetroffen in de regio West-Macedonië, in het noordwesten van Griekenland. De vos werd afgemaakt vanwege abnormaal gedrag. Ook is in hetzelfde gebied een agressieve herdershond gemeld die zowel een mens als honden en schapen had gebeten. Ook bij deze hond werd rabiësvirus aangetoond en degene die was gebeten heeft postexpositieprofylaxe toegediend gekregen. In de noordelijk gelegen buurlanden Albanië en Macedonië wordt in toenemende mate rabiës gevonden onder wilde dieren. In deze landen wordt rabiës ook vaker vastgesteld onder gedomesticeerde dieren, zoals katten. Griekenland was vrij van rabiës. In 1987 werd in hetzelfde gebied voor het laatst rabiës bij een vos vastgesteld. De surveillance is opgeschaald en zowel huis- als zwervkatten en honden worden gevaccineerd. Ook zijn er plannen om volgend jaar oraal rabiësvaccin via voedsel aan vossen te geven. Tot op heden zijn geen humane gevallen van rabiës gerapporteerd in Griekenland. (Bronnen: OIE, ProMed)

Auteur

E. Fanoy, Centrum Infectieziektebestrijding, RIVM, Bilthoven

Correspondentie:

E. Fanoy | ewout.fanoy@rivm.nl